

NLCR
Edisonweg 36
6662 NW Elst

Vaste Kamercommissie voor Economische Zaken
t.a.v. R.A. Vermeij
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Elst, 20 december 2016

Betreft: aanbiedingsbrief zwartboek

Geachte mevrouw Vermeij,

De Niet-landelijke Commerciële Radio Omroepen voelen zich in hun voortbestaan bedreigd doordat het Agentschap Telecom sinds juli 2016 de handhaving van de regiogerichtheid op een drietal aspecten heeft veranderd. Los van het feit dat deze koerswijziging haaks staat op hetgeen in samenspraak met de omroepen, sinds 2003 is overeengekomen, doet het optreden geen recht aan de culturele, taalkundige, sociale, demografische, institutionele en economische aspecten die een regio tot een regio maken. In deze brief nemen we u graag mee in de (complexe) totstandkoming van deze situatie, de moeizame communicatie met het agentschap en de kolderieke handhavingseisen van het AT. Voor details, historie en achtergronden van de problematiek verwijzen we u graag naar het bijgevoegde Zwartboek over de handhaving van de regionaliteitseisen.

Als niet-landelijke commerciële FM-vergunninghouders zijn wij sinds jaar en dag verplicht om onze programma's voor een vastgesteld deel van de zendtijd te richten op de regio: de zogenoemde regiogerichtheid. Terecht, want bij de verdelingen van de vergunningen in 2003 en 2008 was het percentage regiogerichte programmering een belangrijke factor in de beoordeling van ons bod. In onze programmaplannen hebben we daarom percentages variërend tussen de 20% en 64% opgenomen voor de regiogerichtheid van onze programmering. Zoals u zult begrijpen hebben wij deze percentages gebaseerd op de voorwaarden die destijds aan regiogerichte programmering werden gesteld.

Per juli 2016 heeft het Agentschap Telecom echter besloten om drie substantiële wijzigingen in haar beleid ten aanzien van deze regiogerichte programmering aan te brengen. Volgens het AT bestaat voor deze wijziging een grondslag in een recente rechtszaak in maart 2016. Wij hebben echter prima kunnen leven met de gedane uitspraak en zien daarin geenszins een rechtvaardiging voor het voorgestane handhavingsbeleid. Nee, wij zien in deze en voorgaande uitspraken juist een rechtvaardiging voor de handhavingspraktijk die de afgelopen 13 jaar reeds gold.

Mocht er niks gebeuren, zal het zelfs voor die omroepen die een vergunning met slechts 20% regiogerichtheid hebben, lastig worden om te blijven voldoen aan de nieuw opgelegde vereisten. Het Agentschap Telecom heeft namelijk onder meer bepaald dat:

1. de geografische reikwijdte van wat een regio is wordt gereduceerd tot het technische, vaak zeer kleine, 'groene gebied', wat geen recht doet aan het begrip regio, de luisteraars die onderdeel uitmaken van een echte regio en de wensen en de betrokkenheid bij de regio van deze luisteraars (in bijgevoegd Zwartboek wordt uitgelegd wat onder het 'groene gebied' wordt verstaan);
2. dat de zendtijd van een artiest, presentator, schrijver enz. die optreedt enkel nog mag worden meegeteld als regiozendtijd als zijn of haar geboorteplaats in de regio (lees: het groene gebied) ligt. Het AT schrijft op 8 juli jl. dat zij hier mede voor kiest *"omdat de geboorteplaats gemakkelijk te achterhalen is en niet wijzigt"*. Daarbij merkt het AT op: *"dat er ook andere criteria denkbaar zijn doet [...] niet meer ter zake"*. Het makkelijk handhaven krijgt hiermee hogere prioriteit dan het maken van echte regionale radio voor luisteraars die zich bevinden in de regio.
3. verzoekplatenprogramma's niet meer volledig meetellen, ondanks dat de minister dit in een brief in 2008 nog expliciet heeft benoemd: *"Onder regiogerichtheid wordt in ieder geval het volgende verstaan: [...] Spelprogramma's met kandidaten uit de regio. Verzoekplatenprogramma's die worden samengesteld door en met luisteraars uit het uitzendgebied, waarbij het verzoek wordt besproken in de uitzending. [...]"*

Zoals gezegd baseert het agentschap Telecom deze wijziging, naar eigen zeggen, op gerechtelijke uitspraken. Deze wijzigingen vinden echter in het geheel geen grondslag in bovengenoemde recente rechterlijke uitspraken.

De NLCR is met de Minister van mening is dat de regionaliteit dient te worden gehandhaafd. Maar de NLCR verzet zich er tegen dat het Agentschap een handhavingsbeleid formuleert wat veel verder gaat dan de rechterlijke uitspraken en in strijd is met eerdere toezeggingen. De rechter heeft immers geen uitspraak gedaan over kavels met samengestelde frequentiepakketten, de rechter heeft geen uitspraak gedaan over het feit dat luisteraars en presentatoren in het groene gebied geboren moeten zijn om mee te kunnen tellen voor het behalen van de regionaliteitspercentages en de rechter heeft geen uitspraak gedaan waaruit zou blijken dat de muziek van verzoekplatenprogramma's niet meer mee zou moeten tellen indien deze wordt besproken in de uitzending.

De NLCR heeft dit herhaaldelijk aangekaart bij het Agentschap Telecom, maar de discussie strandt doordat wij steeds naar de rechtszaal worden verwezen. Los van het feit dat er volgens ons geen grondslag is in deze uitspraken voor de vernieuwde voorwaarden, zouden veel omroepen het huidige handhavingsbeleid, met dreigende boetes, niet eens overleven in de tijd die nodig is voor een hoger beroep.

Als gevolg hiervan wordt het voor veel radiozenders vrijwel onmogelijk om aan hun vergunningsvoorwaarden te voldoen. In het bijgevoegde zwartboek maken wij de oorsprong en totstandkoming van de toezichtsvoorwaarden inzichtelijk en gaan wij in op enkele praktische problemen waarmee wij geconfronteerd worden. Daaruit wordt hopelijk enerzijds voldoende inzichtelijk met welke kolderieke situaties wij te maken krijgen en anderzijds dat er logische en makkelijk te realiseren oplossingen mogelijk zijn, door de voorwaarden te gebruiken die het Agentschap jarenlang heeft gebruikt en waartegen de rechterlijke uitspraken zich in het geheel niet verzetten.

Onze branche wordt door AT derhalve unfair en in strijd met het vertrouwensbeginsel benaderd. AT gaat veel verder dan geboden op basis van de rechterlijke uitspraken. Elke poging tot overleg om tot een werkbare oplossing te komen is op niets uitgelopen. AT heeft herhaaldelijk laten weten er niet te zijn om met ons tot een oplossing te komen, maar enkel om het beleid toe te lichten. Beleid

bovendien, dat naar ons inzicht primair een verantwoordelijkheid is van Minister en Tweede Kamer, en in tweede instantie van het Commissariaat voor de Media. De handelwijze van AT en de consequenties daarvan zijn voor ons dan ook onaanvaardbaar.

De NLCR is zich bewust van het conflict tussen RadioNL en Radiocorp (100%NL) waar veel rechterlijke uitspraken uit voortkomen. De NLCR wil zich niet mengen in een individuele zaak, echter de nodeloos verscherpte handhavingseisen van het Agentschap die hier een voortvloeiende uit zijn treffen de gehele NLCO-branchen. Wij zien ons hierdoor gedwongen om uw aandacht hiervoor te vragen. Met de huidige verscherping door AT kan iedere NLCO (bedrijfseconomisch) uit de lucht worden verdrongen.

De NLCR hoopt dat u zich als politiek wilt buigen over de ontstane situatie en de minister in het Algemeen Overleg Telecommunicatie op 21 december wilt oproepen om duidelijkheid te scheppen in deze situatie en AT wil oproepen om gezamenlijk met de branchen tot een voor alle partijen realistisch beleidskader te komen alvorens er gehandhaafd wordt. Reeds in 2011 heeft uw Kamer het AT al tot de orde geroepen (motie van Bommel van 18 mei 2011 - 24095, nr. 278) door het Agentschap op te roepen in dialoog te gaan met marktpartijen, met als doel dat er veel meer vanuit een marktgerichte dan vanuit een juridische rol wordt gehandeld. Regioradio verdient het niet om geconfronteerd te worden met een juridisch-technische steekspel, maar moet voldoen aan haar opdracht: in de regio gewortelde radio-uitzendingen maken.

Vanzelfsprekend gaan we hier graag met u over in gesprek,

Hoogachtend,

Pierre Karsten
Voorzitter NLCR

Bijlage I: Problematiek, praktische voorbeelden & oplossingsrichtingen
Bijlage II: Zwartboek